

Förbättrade avelsvärden för mjölkbarhet

Jakob Lykke Voergaard, Carolina Markey, Terhi Vahlsten

År 2022 introducerades den nya metoden Single step för att beräkna avelsvärden, och hittills har sju avelsvärden beräknats med den nya metoden. Nu har turen kommit till Mjolkbarhet, och i maj beräknades det för första gången med den nya metoden. Generellt sett är innebären den nya modellen små förändringar i avelsvärdet.

Alla raser visar en liten positiv ökning i trenden för mjölkbarhet, vilket innebär att yngre djur blir något bättre jämfört med äldre djur. Korrelationen mellan den gamla och nya modellen är hög, vilket innebär att omfördelningen mellan djur födda samma år är liten. Implementeringen av Single step medför vissa förbättringar jämfört med den gamla tvåstegsmodellen. Mer information om Single step ges i artikeln "Ny metod för att beräkna avelsvärden för mjölkkraser".

Delindexet **Mjolkbarhet** beskriver genetisk potential för mjölkbarhet (mjölkflöde) enligt flödet av gram fett + protein per minut. Indexet baseras på lantbrukarens bedömning av kornas mjölkbarhet och information från elektronisk mjölkregistrering. Om detta är tillgängligt, ersätter det lantbrukarens bedömningen.

Avkommeprövade tjurar visar hög stabilitet

Alla raser visar hög stabilitet för de prövade tjurarna, och omfördelningen mellan tjurarna är därför minimal. För de yngre avkommeprövade tjurarna födda efter 2014, ändras bara ett fåtal tjurars flera indexenheter i mjölkbarhet till följd av modellförändringen. För alla raser ändras cirka 95 procent av tjurarna högst 3 indexenheter, 2–3 procent av tjurarna ändras mer än 5 indexenheter.

Bra resultat för genotypade tjurar

För de genomiskt testade Holsteintjurarna kommer det genomsnittliga indexet att öka med 1–2 indexenheter, medan RDC- och Jerseytjurarna kommer att ligga kvar på samma nivå. Omfördelningen av de genotypade tjurarna födda samma år kommer att vara något större jämfört med de avkommeprövade tjurarna eftersom säkerheten för de genotypade tjurarna är lägre än för de prövade tjurarna. För Holstein och RDC kommer hälften av de genotypade tjurarna att ändra mer än 2 indexenheter, medan 90 procent av tjurarna ändrar högst 5 indexenheter. Jersey är den mest stabila rasen, och här kommer nära 70 procent av tjurarna inte att ändra mer än 2 indexenheter, medan 95 procent av Jerseytjurarna ändrar högst 5 indexenheter.

Icke-genotypade hondjur visar hög stabilitet

Alla tre raserna visar en liten positiv ökning i trenden för hondjur födda efter 2010, vilket innebär att yngre djur blir något bättre jämfört med äldre djur. För djur födda samma år kommer omfördelningen mellan djur att vara liten. För alla raser kommer mer än 90 procent av de icke-genotypade hondjuren att ändra högst 2 indexenheter, medan endast 1-2 procent kommer att ändra mer än 5 indexenheter.

Mindre förändringar för genotypade hondjur

De genomiskt testade hondjuren följer samma mönster som de genotypade tjurarna, där Jersey visar mest stabilitet. För hondjur födda efter 2014 kommer cirka 70 procent av Holstein- och RDC-djuren att ändra högst 3 indexenheter, medan det är över 75 procent för Jersey. Tio procent av Holstein- och RDC-djuren kommer att ändra mer än 5 indexenheter, medan det endast är 5 procent för Jersey.

Mjölkarhet och NTM

För många lantbrukare är mjölkarhet en viktig egenskap, speciellt för kor med lång mjölkningstid. Generellt är förändringarna i NTM till följd av förändringar i mjölkarhet små, eftersom mjölkarhet har relativt låg vikt i NTM för alla tre raserna (RDC 0,11; Holstein 0,09; Jersey 0,09). Detta innebär att den normala förändringen i avelsvärden mellan två avelsvärderingar generellt har större effekt på NTM än de nya förändringarna i mjölkarhet.

De flesta djur kommer att ha en liten förändring i mjölkarhet, men det kommer alltid finnas djur som förändras mycket. Till exempel kan det finnas djur på besättningsnivå som förändras med över 20 indexenheter för mjölkarhet. Effekten på NTM kommer fortfarande att vara liten eftersom en förändring av 22 indexenheter i mjölkarhet bara ändrar NTM med 2 indexenheter för en Holsteinko.